

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název: Faktory ovlivňující poptávku po absolventech vysokých škol na trhu práce v ČR
Autor: Ing. Bc. Iva Vendolská

Aktuálnost tématu

Disertační práce se zabývá problematikou uplatňování absolventů vysokých škol na trhu práce v ČR. Záměr vědeckého zkoumání autorky disertační práce považuji za **vysoce aktuální**. V posledních letech se v České republice stále častěji hovoří o zhoršující se situaci v uplatňování mladých lidí, zejména absolventů škol, na trhu práce. Tento problém je běžně spojován s nepříznivým vývojem ekonomiky země. Existují ale i jiné faktory, které se na neúspěchu studenta při vstupu na trh práce mohou podílet.

Cíle a hypotézy disertační práce

Autorka si pro zpracování disertační práce formuluje hlavní cíl, a tím je **navrhnout adaptivní model pro firmy při výběrovém řízení na pozice vhodné pro absolventy**. Takto formulovaný cíl lze považovat za srozumitelný. K naplnění hlavního cíle byly formulovány dílčí cíle, které na základě provedených analýz řady faktorů ovlivňujících zaměstnanost absolventů vysokých škol parametrizují vhodného uchazeče o zaměstnání z řad absolventů vysokých škol.

Pro zpracování disertační práce byly formulovány čtyři hypotézy.

Metody a postup zpracování disertační práce

Disertační práce je členěna do šestnácti kapitol. První až pátá kapitola je věnovaná literární rešerši vztahující se k problematice trhu práce obecně a také k vývojovým trendům v oblasti zaměstnanosti absolventů vysokých škol. Byly využity poznatky jak domácích tak zahraničních studií a teoretických zdrojů. V šesté kapitole jsou formulovány cíle disertační práce, kde hlavní cíl je podpořen cíli dílčími, které jsou formulovány podle zdrojů dat. Sedmá kapitola popisuje metody a postupy zpracování disertační práce. Autorka využila jak primární tak sekundární data. Primární data byly získávána dotazníkovým šetřením, které probíhalo v několika fázích, a to jak mezi studenty vysokých škol tak mezi zaměstnavateli. Dotazování probíhalo anonymně v elektronické i tištěné podobě. Pozoruhodný je poměrně rozsáhlý vzorek respondentů, což bylo zřejmě podpořeno skutečností, že data byla získávána za podpory dvou projektů řešených

na Ústavu ekonomie. Získaná data byly zpracovány využitím standartních metod statistiky, jako např. časové řady, shluková analýza apod. Hypotézy byly řádně ověřovány. Osmá až čtrnáctá kapitola obsahuje hlavní výsledky disertační práce, a těmi jsou dosavadní vývojové trendy uplatnění absolventů bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu na trhu práce v ČR a také jejich hodnocení zaměstnavateli, dále jsou zde stanoveny klíčová kritéria při výběru absolventa do zaměstnaneckého poměru a rovněž rizika, která vnímají v dané situaci zaměstnavatelé. Hlavní cíl disertační práce v podobě modelu parametrizace vhodného uchazeče o práci je uvedený v kapitole čtrnácté. Model lze považovat jako syntézu všech získaných poznatků z vědeckého bádání autorky disertační práce. Přínos disertační práce pro vědu a praxi je obsahem patnácté kapitoly.

Přínos disertační práce pro vědu a praxi

Vědecký přínos disertační práce je v komplexnosti přístupu k problematice, a to hlavně v dvoustranném pohledu na uplatnění absolventa vysoké školy na trhu práce. Výsledky disertační práce mohou být využity jak v prostředí vzdělávací instituce, nejen vysoké školy, tak v prostředí firemní praxe.

Formální a jazyková úprava disertační práce

Po formální a jazykové úpravě odpovídá předložená disertační práce požadavkům na ni kladených. Autorka použité literární zdroje citovala.

Publikační aktivity autora

Zpracování disertační práce autorka podpořila publikační aktivitou, a to prostřednictvím pěti odborných statí zabývajících se zkoumanou problematikou.

Otázky k obhajobě

1. Na str. 40 až 41 jsou modelovány Philipsovy křivky pro vývoj nezaměstnanosti absolventů jednotlivých stupňů vysokoškolského studia. Rok 2013 tyto křivky zdeformoval. Mohla byste vysvětlit, co danou deformaci mohlo způsobit? Jak by Philipsova křivka vypadala, kdyby rok 2013 nebyl součástí zkoumaného statistického souboru, např. z důvodů změn podmínek *ceteris paribus*. ?
2. Na str. 44 je vyvrácená nulová hypotéza, a bylo zjištěno, že existuje statisticky významná závislost mezi vývojem inflace a HDP. Mohla byste zkoumané závislosti popsat konkrétně.
3. V disertační práci používán termín „nesoulad v regionu“. Bylo by možné tento pojem blíže specifikovat.
4. Jedním z hlavních výsledků disertační práce je vytvoření modelu výběrového řízení na absolventské pozice, který obsahuje kritéria zaměstnavatelů na úspěšné přijetí na absolventa

vysoké školy. Dochází ke změnám v těchto kritériích v čase? Lze daná kritéria považovat za univerzální pro různé obory studia?

Předloženou disertační práci doporučuji k obhajobě a po jejím úspěšném obhájení doporučuji udělení titulu Ph.D.

Ve Zlíně 10. 4. 2016

Doc. Ing. Zuzana Dohnalová, Ph.D.